

Egilsstöðum 19.7.2020

Athugasemdir við drög að frumvarpi til laga um vernd, velferð og veiðar villtra fugla og villtra spendýra,

III Kafli

9 gr.

2.málgrein

„ að eigin frumkvæði eða“ falli út og málgreinin hljóði svona „ Ráðherra er heimilt samkvæmt tillögu Náttúrufræðistofnunnar.... „

Þessi breyting kemur í veg fyrir að ákvarðanir séu teknar án faglegrar ástæðu.

10.gr

3. málgrein

„ Enn fremur er óheimilt að hleypa af skoti á landi nær sömu stöðum en 200 metra og á sjó nær en 2000 metra“

Þetta ákvæði myndi loka heilu fjörðunum fyrir skotveiði algerlega að ástæðu lausu. Þessi vegalengd er mun lengri en þörf er á til að forðast truflun. 500 metrar er meira en nóg til þess að forðast truflun og væri í samræmi við t.d. mörk við arnarhreiður samkvæmt þessum lögum.

14.gr

Ég set stórt spurningamerki við þessa grein. Ísland er ekki náttúruleg heimkynni hvítaljarna og eins eru þeir langt frá því að vera einhver gæludýr. Björn sem gengið hefur á land ætti að aflífa sem fyrst til að koma í veg fyrir óþarfa almenna hættu. Fjölmiðlasirkus eins og verið hefur í kringum síðustu tilraunir manna til að fanga birni á Íslandi er einfaldlega ekki sæmandi auk þess var niðurstaða ráðgjafanefndar um málefnið sú að þeir skildu aflífaðir.

V kafli

17.gr

Skilyrði fyrir afléttingu friðunar sé Neysla. Nytjar manna af dýrum geta verið margskonar aðrar en neysla kjöts af þeim. Almenna reglan á að vera sú að þoli stofn veiði skal vera heimil veiði á honum. Það er ekki hlutverk löggjafans að ákveða hvernig menn nýta bráð sína. Því falli 3ja málgrein út.

19.gr

Villingar ættu almennt ekki að vera friðaðir samkvæmt lögum þessum. Oftast er um að ræða tegundir sem fluttar hafa verið frá sínum náttúrulegu heimkynnum og jafnvel milli heimsálfa í garða og hafa dreifst þaðan. Þessar tegundir geta reynst innlendum tegundum skeinuhættar og má þar nefna kanadagæsir svo eitthvað sé nefnt.

VI kafli

Veiðar

22.gr

1 málsgrein. Veiðar ættu að vera öllum heimilar sem uppfylla skilyrði laga til veiða. Mjög færist í vöxt að fyrirtæki og einstaklingar bjóði upp á veiði og veiðiferðir. Því setur 1 málsgrein óþarfa skorður við atvinnufrelsi manna.

24.gr

1 málsgrein ætti að falla með öllu út. Hún útilokar veiðar með boga og veiðiskammbyssum sem eru að ryðja sér til rúms meðal annars í nágranalöndum okkar. Eins má benda á að bogveiði er ein elsta veiðiaðferð sem maðurinn þekkir.

Krafan um að skotvopn séu óhlaðin nær vélknúnu farartæki en 250 metra væri rétt að endurskoða. Við veiðar á gæs á túnnum getur verið erfitt að uppfylla þessi skilyrði og væru t.d. 100 metrar alveg nóg til þess að uppfylla tilganginn með þessu ákvæði.

VIII kafli

Fuglaveiðar

29.gr

Ljóst er að verulega hefur fækkað tegundum sem lagt er til að veiði verði heimiluð á samkvæmt þessum drögum, en myndu vel þola veiði. Því er ljóst að endurskoða þarf þennan lista, enda gert ráð fyrir því annarstaðar í lögnum að gerðar verði stjórnunar og verndaráætlanir fyrir hverja tegund. Rétt er að vekja athygli á því að þetta frumvarp á að fjalla um veiðar en ekki þrengingar á núverandi veiðirétti án rökstuðnings.

33.gr

Egg heiðagæsa ættu að vera í upptalningu í 1 málsgrein, enda stofninn í örum vexti og sögulegu hámarki og þolir því vel eggjatöku.

40 og 41 gr.

Þessar greinar eins og þær standa í þessum frumvarpsdrögum lýsa yfirgripsmiklu þekkingarleysi þeirra sem sömdu þessi drög á starfi leiðsögumanna með hreindýraveiðum. Það er því tillaga undirritaðs að þessar greinar verði samdar upp á nýtt frá grunni í samstarfi við veiðistjórnunarsvið umhverfisstofnunnar og félags leiðsögumanna með hreindýraveiðum. Hreindýraveiðar eru ólíkar öðrum veiðum sem stundaðar eru hér á landi að því leyti að um er að ræða stofnstærðarstjórnun. Hreindýr eru ekki upprunaleg í íslenskri náttúru heldur eru innflutt og geta hæglega orðið ágeng tegund eins og dæmi frá t.d. Suður Georgíu sýnir.

XIV kafli

50 til 52 gr.

Varðandi þessar greinar skal bent á að aðrir en lögregla getur ekki stöðvað ökutæki, krafið menn um skilríki eða önnur gögn. Engar valdheimildir eru til staða enda umhverfisstofnun skilgreind sem eftirlitsstofnun og því ekki hluti af valdstjórninni. Þetta fyrirkomulag var reynt á sínum tíma með vegaeftirlit vegagerðarinnar (viktarana) og gafst vægast sagt hörmulega. Því var hætt og lögreglu falið eftirlitið, enda eftirlit með borgurunum eitt af hlutverkum hennar.

Í raun væri nóg að sameina þetta í eina grein sem væri 1 setning 50 greinar og síðan síðasta málsgrein 52 greinar. Annað félli út.

Niðurlag

Við lestur þessara draga er ljóst að skilgreining hugtaka er með ágætum og nokkuð skýr. Þó er eitt hugtak sem vantar alveg skýringu á og það er hugtakið „ brýn nauðsin „ Þetta hugtak er notað víða í drögunum og því algerlega nauðsinlegt að hafa lagskýringu á því hvað það er. Eins hver á að skilgreina hvenær brýna nauðsin ber til ? Er það ráðherra umhvefismála, eða er það skrifstofustjóri ráðuneytisins ? Er það forstöðumaður Náttúrufræðistofnunar eða sviðsstjóri veiðisviðs umhverfisstofnunar eða sá sem svarar í síman á skiftiborðinu . Spyr sá sem ekki veit , en þegar hugtakið er notað svona víða eins og raun ber vitni þá veður að vera skýrt hvað það táknar og hver tekur ákörðun um að krafan um brýna nauðsin sé uppfyllt.

Undirritaður hefði vilja sjá skýrari skilgreiningu á veiði eða nota skilgreininguna í núgildandi lögum.

Dýravelferð eru gerð góð skil, en spurning hvort þau ákvæði eigi ekki betur heima í dýraverndunarlögum. Eins er með ákvæði um ábyrgðartegundir og búsvæði. Þau ákvæði ættu betur heima í náttúruverndarlögum en í lögum um veiðar.

Þó margt sé gott í þessum lögum er líka mjög margt sem betur mætti fara. Það sem er samt mest áberandi er yfirgripsmikið þekkingarleysi þeirra sem sömdu frumvarpið á veiðum og veiðiaðferðum.

Í allri umræðunni um dýravelferð sakna ég þess að sjá ekki ákvæði um lágmarks stærðir og höggþunga kúlna á t.d. hreindýr. Eins skilgreiningu á veiðikúlu og veiðioddi á ör. Lágmarksafli boga ætluðum til veiða. Þetta er allt til í löndunum í kringum okkur og væri því auðvelt að setja þetta inn.

Þessi ákvæði verða ekki sett í reglugerð ef ekki er stöð fyrir þeim í lögum.

Eins afl á loftvopnum sem nota má til veiða. Í dag eru komnar loftbyssur sem eru það öflugar að þær uppfylla skilyrði sem sett eru til veiða á Afríku buffal þannig að ljóst er að það er aðeins tímaspursmál hvenær þessi vopn birtast hér við veiðar.

Í undirbúningi þessara draga hefur bogveiðifélag Íslands ítrekað sent erindi á ráðuneyti umhvefismála varðandi bogveiðimál , en ekki verið virt svars. Þetta er verulega ámælisvert af opinberum aðila gagnvart hagsmunasamtökum í málinu. Þetta frumvarp fjallar jú um veiðar.

Boðað samráð við hagsmunaaðila hefur líka verið í skötulíki. Einn kynningarfundur um ferlið og einn vinnufundur þar sem menn virtust vera sammála um að töluvert verk væri óunnið í þessu frumvarpi.

Það er því skoðun undirritaðs að þetta frumvarp eins og það birtist hér sé ekki þingtækt og beri að taka það úr samráðsgátt og vinna betur áður en það er lagt fram.

Virðingarfyllt

Þórhallur Borgarsson

Samrit sent:

Skotvís

Bogveiðifélagi Íslands

Félagi leiðsögumanna með hreindýraveiðum

